

**De aardappel
in mijn
schilderijen**

1991 - 2001

Dina Belga

De aardappel in mijn schilderijen

1991 - 2001

Dina Belga

Een publicatie bij de tentoonstelling:

‘Schillen of Schilderen’

10 jaar ‘Pieperkunst’ van Dina Belga

20 oktober 2001 t/m 31 maart 2002

in het

Veenkoloniaal Museum

te Veendam

Afbeelding omslag: “Aardappelzitten”, aquarel, 1997, 19 x 29 cm.

Vormgeving publicatie: Ed Ubels

© 2001 Dina Belga, Wagenborgen

Een éénmalige print voor privégebruik is toegestaan.

Niets uit deze uitgave mag worden vervoelvoudigd en/of openbaar gemaakt,
door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook,
zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de copyrighthouder.

Een aardappel overzichtstentoonstelling.

Het leuke van kunstenaar zijn is, dat ik van te voren niet weet waar mijn werk me naar toe zal leiden. Iets waar ik me in verdiep wordt steeds boeiender. Als ik niet geboeid ben, kies ik een periode een ander onderwerp of een andere benadering van een thema. Achteraf zijn er groepjes werken met een zelfde thema te onderscheiden. Dat ik zoveel aardappelwerken zou maken, had ik niet verwacht.

Naast de aardappels is altijd ook ander werk ontstaan: plant en dier; de roos is vrij veel aan bod geweest. Ik maak graag vrij werk, maar werk ook in opdracht, als er veel overeenkomst is met mijn eigen interesse. Het aardappel werk is deels vrij werk en is deels in opdracht ontstaan.

Al langer dacht ik over een aardappel tentoonstelling, waarbij ik alles weer eens zou kunnen zien. Opdrachtwerk gaat direct weg als het af is. Gevoelsmatig gaat me dat wel eens te snel. Ik vind het een spannende onderneming, dit overzicht.

Voor een museum is het thema aardappel dankbaar, iedereen kent het en er is veel boeiends omheen te vertellen. Als illustratie daarvan mijn eigen ervaringen met: DE AARDAPPEL.

Het begin: kiemen.

8 aardappels, Nicola

'Bintje' (donkerkiem) met 10 uitlopers

Aardappels, Nicola groepje

'Bintje' (lichtkiem) hertengewei

Het begon in 1991 met een paar uitgelopen aardappels van het ras Nicola in de kelderkast. Mijn oog viel er op. Als schilder van plant en dier boeit me alles uit de natuur. Deze acht Nicola's, met donkerkiemen waren voor mijn gevoel net dieren, een beetje komische dieren.

Na de eerste kleine werkjes groeiden de kiemen flink door. Ik ben niet een echte schilder van stilleven, mijn interesse verflauwt als ik van te voren precies weet wat ik ga maken. Toch heb ik een stilleven van de Nicola's gemaakt, met een bos sprietten omhoog: *Nicola groepje*.

Ik maakte vrij veel dessins in die periode. Ook de Nicola's met de lange kiemen verwekte ik tot een cirkelend motief, op rapport. (Met aansluiting opzij, voor een naadloze herhaling van het dessin.): *Uitgelopen aardappels*.

'Bintje' (donkerkiem) met 7 uitlopers

'Uitgelopen aardappels' (Nicola)

'Aardappelblad' (vierluik)

De kiem als vingerafdruk.

Een bevriend aardappel onderzoeker wees me op het verschil tussen licht- en donkerkiemen. De kiem is de biologische vingerafdruk van een aardappelras. Er bestaan boeken met kiem plaatjes, verkrijgbaar bij het NIVAA in Den Haag. Wanneer iemand een nieuw aardappelras aan wil bieden voor kwekersrecht, wordt de kiem vergeleken met reeds bestaande rassen. Fraude is niet mogelijk. Tegenwoordig werkt men ook met een DNA- profiel, uniek voor elk nieuw ras. Zo'n streepjescode is voor mij als schilder veel minder interessant dan al die verschillende aardappelkiemen.

Het verschillend uitgroeien van licht- en donkerkiemen bij aardappels heb ik in 1994 voor het eerst onderzocht bij het ras Bintje en vastgelegd in 3 kleine werkjes: *Bintje lichtkiem*, *Bintje 7 donkerkiemen*, *Bintje 10 donkerkiemen*.

Dessins en zetmeelkorrels.

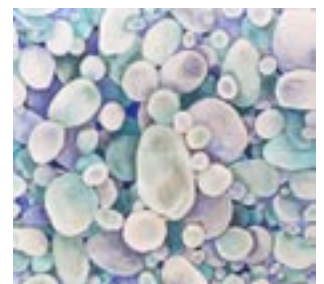
Dezelfde vriend, gaf me ruimtelijke microscoopfoto's van aardappelzetmeelkorrels. Op hun instituut in Groningen (NIKO-TNO, nu TNO-Voeding) waren deze zwartwit foto's gemaakt, vooral om te kijken naar de aantasting van de zetmeelkorrels door bepaalde bewerkingen. Erg mooi om te zien, ik vond het een soort planeten. Voor mijn dessins keek ik graag naar allerlei microscoopfoto's. Het mooiste boek uit de bibliotheek mocht niet uitgeleend worden. Vandaar geen lintwormdessin, helaas. Van de aardappelzetmeelkorrels heb ik 3 dessins gemaakt in blauwtinten: *Aardappelzetmeelkorrels, planeten*, *Aardappelzetmeelkorrels, glad*, *Aardappelzetmeelkorrels, structuur*.

Het instituut gaf me n.a.v. het planetendessin later een opdracht voor een soortgelijk schilderij, om in de vergader ruimte te hangen: *Aardappelzetmeelkorrels, 1994*.

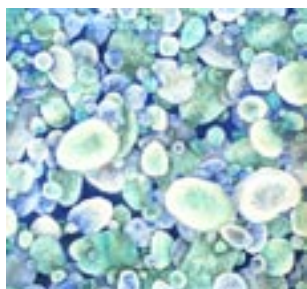
'Aardappelzetmeelkorrels/planeten' (vierluik)

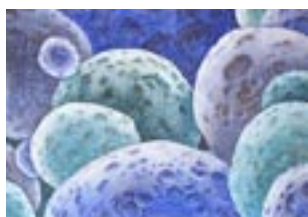
'Aardappelzetmeelkorrels/glad' (vierluik)

'Aardappelzetmeelkorrels/ruw
(vierluik)

'Aardappelzetmeelkorrels'

Dessins maakte ik ook van de bladeren van meerder planten soorten waaronder de aardappel: *Aardappelblad*. Geen van de bovengenoemde dessins is in productie genomen, te exclusief en te ongebruikelijk qua voorstelling. Mijn rozen deden het beter bij de fabrikanten van kadopapier en stoffen.

Koopmans Blauwe.

Bij de expositie Vroeg Voorjaar in 1997 in het Natuurmuseum in Groningen had ik geen vulling voor de vitrines. Ik heb er een aantal echte aardappelen van verschillende rassen in gelegd en mijn *Bintje* werkjes. Heel leuk waren de reacties van mensen, vooral oudere mensen. Die kennen de rassen en hebben er een sterke emotionele band mee. Een echtpaar stond voor een vitrine, de vrouw riep: "Koopmans Blauwe! Daar had mijn moeder het altijd over!" Dit ontroerde me. De aardappel is zo gewoon, dat ik hem daardoor niet echt "gezien" had.

Rasportretten, expositie Veendam.

In Veendam had ik in 1997 een expositie in de artotheek. Naast mijn rozenschilderijen vroeg men een ander onderwerp. Mijn keuze viel op de aardappel. De vitrineaardappels uit het Natuurmuseum waren zo mooi uitgelopen, dat ik er een serie in zag. Ik stelde me tot doel fases in de groei vast te leggen. In

Aardappel: "Koopmans Blauwe"

Aardappel: "Bintje"

een zinloos, prettig onderzoek. Een beetje "aardappelmoe" was ik wel toen deze serie af was. Ik had 107 knollen geschilderd. Van tevoren begin ik overal vol goede moed aan, gelukkig maar.

Tijdens het wachten op ontkieming van de rassen, ontstonden nog enkele aardappelfantasië aquarellen: *Van Zeferine Drouhin tot Eigenheimer*, *Aardappelzitten*, *Aardappel Eigenheimer in Limburg* (op vakantie.)

Aardappelen, kunst?

In Veendam bevindt zich ook het hoofdkantoor van AVEBE, een bedrijf dat zetmeel uit aardappelen haalt. Ik stuurde uitnodigingen voor de expositie in de artotheek naar AVEBE. Toen wist ik nog niet, dat ik de verkeerde aardappels geschilderd had: consumptie rassen, geen zetmeelrassen. Weer iets

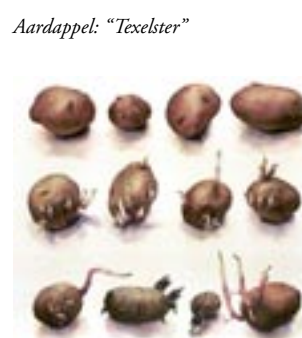
Aardappel: "Eigenheimer"

Aardappel: "Nicola"

Aardappel: "Irene"

Aardappel: "Texelster"

Aardappel: "Escort"

Aardappel: "Amadeus"

Aardappel: "Bildstar"

"Van Zeferine Drouhin tot Eigenheimer"

de vensterbanken van verwarmde kamers, legde ik aardappels van verschillende rassen, om ze te laten kiemen. In het donker groeiden de kiemen veel sneller, dat zag ik in de kelderkast. Enkele rassen groeiden enorm snel, bijvoorbeeld: *Bintje* en *Eigenheimer*. Ik moest ze snel vastleggen, anders hadden de kiemen niet meer op de aquarel gepast. Ik keek steeds welk ras ver genoeg uitgroeid was om als rij vast te leggen. Enkele rassen schoten maar weinig op met hun kiemen. Uiteindelijk werden het 9 rasportretten, te weten: *Bintje*, *Eigenheimer*, *Nicola*, *Irene*, *Texelster*, *Escort*, *Koopmans Blauwe*, *Amadeus* en *Bildstar*. Het leek een onderzoek toen het aan de wand hing;

"Aardappelzitten"

Aardappel: "Eigenheimer in Limburg"
(op vakantie)

geleerd.

De bevriende aardappelonderzoeker nam me mee naar een presentatie van AVEBE voor boeren in Valthermond. Een standje bleek ineens leeg te zijn, men wilde het graag gevuld, desnoods met kunst.

Het was een gezellige, maar naar mijn gevoel verloren dag. Koppeltjes boeren, vaak vader en zoon kwamen geanimeerd langs gekuierd, ze maakten er echt een dagje van. De heren vroegen waarom ik die aardappels, met zulke mooie kiemen niet gepoot had. Het was toch zonde om ze boven de grond te laten staan. Er zat goed kiem in. Ik wees de heren op de werken aan de wand, dat het daar om ging: "O, zijn dat dan geen foto's? Kunst? Kunst is iets voor de vrouw."

In 1997 maakte ik een aquarel getiteld: *Zweefkippen*. Onze eigen kippen staan op zwevende aardappels met grote kiemen. Op welke aardappel, ik wist het niet. Later heeft iemand van KARNA, een aardappelveredelingsbedrijf, het verlossende woord gesproken: het moest wel de Irene zijn.

De kunst van veredelen.

De boerendag van de AVEBE bleek toch gevolgen te hebben. Iemand van AVEBE en iemand van KARNA bezochten me, met het voorstel voor 4 aquarellen in opdracht, om kado te doen aan 2 kwekers en 2 selectiemedewerkers. Prima, maar ik

"Zweefkippen"

"Aardappel tulp"

wist nog niks van veredeling. Op het kweekbedrijf KARNA in Valthermond ben ik uitvoerig voorgelicht en rondgeleid. Bijzonder boeiend modern kweek- en onderzoekswerk. Afgegrendelde schuren vol kisten met kruisingscodes er op en aardappels erin. Akkers verdeeld in kleine vakken, met steeds een andere aardappelkruising, mooie kleur- en vormvariaties.

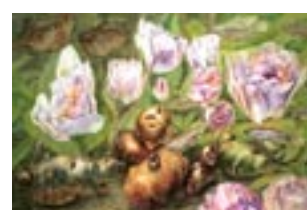
Voor het eerst begon ik iets te begrijpen van het omslachtige, jaren durende proces van het kweken van een nieuw aardappelras. Van de 100.000 zaadjes per jaar komt er misschien wel, misschien niet een nieuw ras. Een veelbelovende aardappel zit tenminste 10 jaar in testsituaties, alvorens erkend te worden als ras.

Zaad winnen doet men door de aardappel te pesten. Een knol wordt op een steen in een bloempot gepoot, uit de knol groeien stengels met bladeren en wortels. Er groeien ook zijscheuten uit die stengels, zogenaamde stolonen. Aan de stolonen groeien onder de grond normaal de aardappels. Nu worden de stolonen steeds afgeknipt. Omdat de plant zich toch wil voortplanten maakt deze extra veel bloemen. De gewenste kruising wordt gemaakt door op een bloem stuifmeel van een andere bloem te smeren. De vrucht (bes), die gevormd wordt op de plek van de bloem, lijkt op een kleine groene tomaat, maar eet deze nooit: GIFTIG!

Tijdens mijn bezoek aan KARNA zouden net de bloempotten leeggemaakt worden. De knollen in de potten zagen er erg schilderachtig uit, met soms hele kleine aardappeltjes er aan. Ik mocht er gerust iets van mee nemen, als ik er wat in zag. In een aantal fantasie aquarellen heb ik deze groeisels gebruikt *Aardappeltulp, Tulpenaardappel, Aardappel aqua en Aardappel eiland*, 1997.

"Tulpen aardappel"

Aardappel: "Aqua"

"Aardappel eiland"

Voor de opdrachten kreeg ik allerlei spullen mee: verschillende aardappelrassen, een selectiekist en foto's van KARNA. Van het ras Feska had ik zelf bloeifoto's gemaakt in Siddeburen. Voor de landschappen op de achtergrond van de raspportretten ben ik achter Emmen en in de buurt van Sellingen wezen fotograferen. De schetsfase liet even op zich wachten, de aardappels moesten eerst kiemen. Ik kreeg vrij veel ideeën, maar men vond het toch al een ongebruikelijke benadering, dus ik moest het maar niet te gek maken. In 1997 kwamen de selectiekisten af, in 1998 de twee raspportretten. *Aardappelselectiekist* droog met: Bildstar, Kanjer, Kantaraan Woudster, *Aardappelse-*

"Aardappelkistje" droog

"Aardappelkistje" nat

Aardappel: "Montana"

Aardappel: "Feska"

"Kanjertulpen"

"Chitwooddi"
(aardappelziekte op sterk water)

"Aardappelziekte op sterk water"

lectiekist nat met: Kanjer, Kardent, Woudster en Karakter en de rasportretten *Montana* en *Feska*.

Vanwege een tulpen expositie in Wehe den Hoorn heb ik het ras Kanjer met een paars tulpenras gekruisd. De plant die hier uitgekomen is, staat op de aquarel: *Kanjertulp*, 1997-8.

Aardappelziekten.

Het tweede gevolg van de boerendag van AVEBE werd een opdracht in 1998 voor een onderzoeksinstituut in Assen, HLB. Het personeel wilde hun baas iets kado doen: *Aardappelziekten op sterk water*. Dit zou een toepasselijk geschenk zijn: "Hij leeft voor de ziektes", wist men mij te vertellen. Ik kreeg mooie potten met wonderlijke namen mee: chitwoodii, cysten, roodrot, etc. Nog een theoriestuk met fijne ziekteplaatjes, van de hand van hun baas, en mijn beeld van de aardappel was weer behoorlijk verbreed.

Om met het gegeven vertrouwd te raken schilderde ik de pot: Chitwoodii. Deze aquarel heeft lang bij ons in de keuken gehangen, Vanaf mijn plek aan de keukentafel bleef het voor mij een wonderlijk uitzicht. Was het vies of was het lekker? Vreemde augurken in oranje vocht.

Voor de HLB- opdracht vond ik alleen de potten vastleggen te gewoon. Ik heb er een aquariumachtig geheel van gemaakt, met 2x roodrot, cysten, wratziekte en popperigheid.

Picasso.

Aardappel :Picasso van handelshuis Agrico kreeg ik van iemand uit mijn dorp. Vreemde schilderonderwerpen spreken zich rond.

De aquarel *Roos Tina* en Aardappel *Picasso* begon in 1997 en kwam af in 1999. De aardappel genoemd naar, de schilder Picasso en de roos naar de zangeres Tina Turner, waarschijnlijk vanwege het lange vaasleven van deze roos. De aquarel staat op de verjaardagskalender van de NIVAA.

Roos: "Tina" en Aardappel "Picasso"

"Gezinsportret": Aardappel "Picasso"
Roos "Sonja" Rozen "Queen"

Voor *Gezinsportret* heb ik de Picasso eveneens gekozen, om twee redenen. De aardappel was zo mooi gerimpeld, dat ik er gezichten in zag en de man die er mee verbeeld wordt ontwikkelt verfoorten voor de AKZO. Zijn vrouw en hun dochters zijn met rozennamen verbonden: Sonia en Queen Elizabeth. Normaal schilder ik geen mensen in opdracht, maar dit gezinsportret heb ik met veel plezier voor deze familie gemaakt.

Aardappelkunstcollectief.

Op de opening van de expositie in de artotheek in Veendam werd ik gevraagd om met mijn aardappelwerk in de Kollumerwaard te komen, op een proefboerderij. Er werd een open dag gehouden. Ik stond die dag met mijn werk in de koffiezaal, naast de permanente aardappeltentoonstelling. Vrijwilligers en bedrijven laten op deze dag belangstellenden kennis maken met zeer veel aspecten van de aardappel, in woord, beeld, film en smaak. Opnieuw kon ik zeggen, dat het een hele gezellige dag was, maar zakelijk nul.

De mensen, betrokken bij de proefboerderij, vonden het echter zo leuk, dat ze een oproep geplaatst hebben in het kunstenaarsvakblad BK.Informatie, voor een aardappelkunstmanifestatie op de open dag een jaar later in 1998.

Een grote groep kunstenaars gooide zich daarop op de aardappel. Het resulteerde in een open dag met zeer gevarieerde kunst. Een aantal bedrijven kocht werk. Kranten schoten plaatjes.

Onder de kunstenaars heerste een goed gevoel. Men ging met een lijst rond, voor interesse in een aardappelvervolg. Onder de naam "Kunst en Aardappel" hebben we besloten een evenement samen te gaan doen. De communicatie van Gent naar Alphen aan de Rijn en Vierhuizen, enzovoort, werd keurig verzorgd door de Haiku dichters. We hebben contact gezocht met het NIVAA in Den Haag, de organisatie die de gebundelde promotie van de aardappel verzorgt in Nederland en het buitenland. Na veel vergaderen, regelen en bellen is er een expositie op de Wereldaardappelbeurs in september 2000 in Emmeloord uitgerold. Ook is een verjaardagskalender gemaakt, met het beeldende werk van de 12 aardappelkunstenaars en een kleine Haiku selectie van de 5 dichters. Het blad Aardappelwereld, dat de beurscatalogus verzorgde, heeft ons werk in grote oplage over de wereld doen gaan, middels een groot artikel en 12 foto's.

Na Emmeloord viel de kunstenaarsgroep uit elkaar. Nog een keer kwamen we onverwacht weer samen in het Gemeentemuseum op 31 januari 2001, om de vergulde pieper in ontvangst te nemen. De prijs voor de meest opvallende aardappel promotie in het voorafgaande jaar.

Biemond.

Op de open dag van 1998 in de proefboerderij Kollumerwaard kreeg ik een opdracht van veredelaar Biemond uit Eenrum. Hun handelshuis Hettema in Emmeloord bestond 100 jaar, daar moest iets voor gemaakt worden. Van de zeer enthousiast vertellende familie Biemond heb ik weer het nodige opgestoken over de aardappel. De 1800 kookproeven die ze doen met hun kweekvariaties, worden door mevrouw Biemond allemaal geproefd en van een beoordeling voorzien. Mijn schildersmateriaal was dit keer zeer gevarieerd. Ik wist niet dat er zoveel kleuren en vormen aardappels bestaan: bont,

Aardappel: "Bimonda"

Aardappel: "Mondial"

Aardappel: "Divina"

"Aardappelkweekbedrijf"

Aardappel: "Fabula"

Aardappel: "Apriori"

ruw, glad, bobbelig, van wit tot blauw en alle tinten er tussenin, met gekleurde ogen, kortom een lust voor het oog. Iets hiervan is te zien op *Aardappelkweekbedrijf*. Hierop is ook een man afgebeeld, kweker Biemond van het 1e uur. Die van het 2e uur kon ik dit niet weigeren.

De gehele opdracht bestaat uit 5 werken, met de horizon op dezelfde hoogte. Het landschap ligt om de boerderij, de mooie weidse omgeving tussen Eenrum en Pieterburen. De rasporetten zijn *Bimonda*, *Divina*, *Mondial* en *Fabula*. Ze zijn gestart in 1998 en afgemaakt in 1999.

De kunst van het zetmeel.

Van de AVBE kreeg ik in 1998 een opdracht voor een afscheidsgeschenk van iemand van Research en Development. Er moest iets in beeld komen over een aardappelras en over het werk van de man binnen AVEBE. Deze opdracht gaf me de unieke gelegenheid om op 1 dag in 5 fabrieken foto's te mogen maken. Achter een voorlichter aan voor wie alle deuren zich openen. Alleen in een filmzaal voor een projectie op meerdere schermen, om even een indruk te krijgen van zetmeel en van de wereldwijde banden van het bedrijf. Kennelijk zijn er weinig producten waar geen zetmeel in zit. Papier wordt glanzend en stevig, garen wordt sterker en zeefdrukverf vloeit minder uit. Baby's houden de billen beter droog door een vochtopzuigend gel van zetmeel gemaakt, in fabrieks etenswaren zit haast altijd zetmeel, in een boorgat voor olie komt een zetmeelkurk en ga zo maar door. Van de afvalproducten gaan de aardappelvezels naar de koeien als voedsel. Vroeger stonk het geloosde vocht van de AVEBE verschrikkelijk en op de kanalen zat wit schuim. Nu haalt men eiwit voor diervoeding uit dit vocht en is de stank verleden tijd.

De moderne fabriek deed me denken aan een James Bond filmlocatie: grote ruimten met transportbanden en machines maar geen mens te zien! In een klein hokje zat iemand naar een aantal t.v.'s te kijken, met daarop transportbanden en machinedelen.

Op de onderzoeksafdeling werd ik ingeprikt op zetmeellessen-ties, te weten raadselachtige kastjes, wit poeder en glazig gel. Bij KARNA de in-vitro teelt op de foto gezet en gewezen op de jodiumkleur van de zetmeelkorrels van het aardappelras Apriori. Dit ras is ontstaan door genetische manipulatie en bevat maar één soort zetmeel. Een jaar later is deze ontwikke-

ling stopgezet. Er is veel over gesproken in het nieuws.

In een mooie oude fabriek in Veendam, nog met een schoorsteen van baksteen, zag ik de afdeling ingenieurs, die van de tekenafdeling een kapstok gemaakt hebben en alles tegenwoordig per computer doen.

In Veendam zag ik nog een afdeling van AVEBE met proef fabriekjes in miniatuur. Eerst testen ze een fabriek voor ze hem in het groot maken. Dat blijkt opschalen te heten.

Al met al duizelde mij het hoofd, vol van indrukken. Dit vond ik een van de moeilijkste opdrachten om een werkstuk van te maken. Het moet voor mijn gevoel een plezierig, tijdloos beeld zijn, een aquarel. Heel veel betekenissen kunnen afbreuk doen aan het beeld. Ik heb uiteindelijk het uitzicht gekozen vanuit de werkkamer van de man voor wie het kado was. Een weidse blik op het Foxholstermeer, met op zijn bureau enige indrukken van de baan van de man. De titel van dit werkstuk is *Aardappel Apriori*.

De Noordoostpolder.

Een architectenbureau uit Lelystad kwam namens het Bouwteam praten over een opdracht voor een kado bij het opleveren van de nieuwbouw van het kweekbedrijf van Hettema in Emmeloord. Leuke heren, die graag snert bleken te lusten. Voor mijn opdracht kreeg ik volledig de vrije hand, ze hadden geen verstand van aardappels. Heerlijk, zoveel vrijheid. Bij Hettema was men op de hoogte, of had men daar de heren architecten op mijn spoor gezet? Bij Hettema had ik kilo's aardappels mee mogen nemen, ik hield het op een zak vol gevarieerde knollen. Een medewerker bleek ook fotograaf te zijn en had een indrukwekkende kiemfotoverzameling. Van allerlei afgevallen selectie- aardappels mocht ik de mooiste kiemfoto's uitzoeken.

Na een valse start, een aquarel met alleen knollen die begin 2001 nog niet helemaal af is, koos ik voor een landschap-pelijke achtergrond. Voor mij is de polder één pot nat, alles lijkt op elkaar. Daar heb ik me echter in vergist. De medewerkers van Hettema wisten direct van wie het land was op het winter schilderij! In 1999 waren de twee, voor mijn doen grote en gedetailleerde werken, af. Ik noemde ze *Ode aan de Noordoostpolder*, zomer en winter. Privé noem ik de winter: kolder in de polder Over deze 2 werken heb ik achteraf wel een goed gevoel, hoewel ik zelf zelden echt tevreden ben. Maar dat hoort denk ik bij het vak. Bij de volgende wil ik het beter doen, dus blijf ik het proberen.

"Ode aan de Noordoostpolder" zomer

"Ode aan de Noordoostpolder" winter

Aardappelvaria.

Seresta heb ik in 1999 gemaakt in opdracht van kweker Sloots, uit Annerveenschekanaal. Het is een verhalend werk geworden, met Veenkoloniale zetmeelaardappelaspecten. Dit werk past goed in een expositie in het Veenkoloniaal museum in Veendam. De boerderij van de familie Sloots is kenmerkend voor deze omgeving. Ook de ligging aan een kanaal zie je hier veel, om van de aardappelvelden nog maar te zwijgen. Als de velden bloeien, zou er een toeristische route gereden kunnen worden, zo fraai ziet het er dan uit. Aardappelwereld, het vakblad van de sector, wilde eens langs komen voor een gesprek en wat foto's in mijn atelier. Een

Aardappel: "Seresta"

Aardappel: "Eilandkrokodil"

Aardappel: "Producent en Provita"

Aardappelbloemen

Aardappel: "Ufo's"

"Aardappels, 5 oude"

Aardappel: "Bloemen, blad, zaadbol" (Daniëlle)

Aardappel: "Denise, Florissant, Daniëlle"

Aardappel: "Exquisa"

zeer gemoedelijke journalist uit Den Haag kwam gezellig een poos praten. Of ik ook de cover van het feestelijke decembernummer van 1999 wilde maken? In mijn enthousiasme maakte ik 3 aquarellen om uit te kiezen. De *Aardappelbloemen* van KARNA werd gekozen voor de omslag en bij het artikel plaatste men *Aardappeilandkrokodil* (een jaar boven de grond). Het 3de werkstuk heet *Ufo's*, omdat het mij een beetje deed denken aan een feestelijk vuurwerk tegen een donkere lucht. Ook de gelijkenis met oliebollen kwam even bij me op, bij dit zorgvuldig voor mij uitgezochte weggooimateriaal, van de familie Biemond. In het midden staat een rode aardappel, met een gele glimlach, ik noem deze Smile. Of het een ras wordt is nog niet bekend. Ik vind het een mooie aardappel om te zien.

Producent en Provita is in 1999 in opdracht gemaakt voor iemand die deze rassen op het veld gehad heeft. Het zijn al iets oudere rassen van de kweker Prummel.

Aardappels 5 oude uit 2000 geeft een leuk beeld van aardappels die lang in mijn atelier gelegen hebben. Op een bepaald moment is het echt voorbij en drogen ze uit. Toch heb ik het gevoel, dat een aardappel haast niet dood te krijgen is, zo lang leeft hij door. Bevriezing overleven ze niet. Als er toevallig 1 aan het rotten gaat, ruik je dat meestal wel. Niet alle knollen groeien mooi uit. Voor een thuisexperiment zou ik zeggen: leg iets te veel weg om een leuk resultaat tegemoet te zien. En heb geduld.

Denise, Florissant, Daniëlle zijn rassen van kweker Darwinkel uit Langelo. Het is zijn tweede stel kleinkinderen en hij wilde er graag een portret van hebben. Er volgde nog een kleine aquarel met elementen van zijn aardappelen: *Bloemen, blad, zaadbol*. Ed Ubels heeft er wat grafische ontwerpen mee gemaakt.

Voor de Wereld aardappelbeurs in 2000 in Emmeloord besloot

ik nogmaals het thema rasporet groeistudie op te pakken. De vervaardiging van deze aquarellen duurde langer, dan die uit 1997. Kennelijk is mijn werkwijze steeds gedetailleerder geworden. De 7 portretten zijn gemaakt van *Exquisa, Turbo, Agria, Redstar, Milva, Lekkerlander* en *Accent*.

Voor een afscheid in 2000 bij de HZPC van een liefhebber van aardappelkunst, aardappelkaarten en aardappelpostzegels,

Aardappel: "Turbo"

Aardappel: "Agria"

Aardappel: "Redstar"

Aardappel: "Milva"

Aardappel: "Lekkerlander"

Aardappel: "Accent"

Aardappel: "Bloeiend"

Aardappel variatie

Aardappels: "Uitgegroeid"

Aardappeltulpen

Aardappel: "Pittig Paars"

Aardappel: "Luchtig"

Aardappel: "Bloemig"

Aardappel: "7 koppige schildpad"

kreeg ik twee aquarel opdrachten. Van de HZPC moest er iets gemaakt worden met Hettema rassen. Snel hing er een zakje aan onze deur, met een kaartje er bij: "Knollen voor de kunstenaar". Dit is *Aardappel Variatie* geworden, een soort standing stones.

Voor een andere opdrachtgever moest er iets gedaan worden met aardappels en tulpen, omdat het iets zei over de ontvanger. Het werk kreeg de beschrijvende titel *Aardappeltulpen*. Omdat ik de ontvanger een beetje had leren kennen en wist, dat hij mijn werk waardeerde, was het extra leuk om deze werkstukken voor hem te maken.

HLB vertrok uit Assen naar Wijster. Dit was in 2001 de aanleiding tot een opdracht voor een aardappelwerkje, een beetje naar mijn eigen keuze *Aardappels Uitgegroeid*, werd de titel. Twee knollen op dit werkstuk liggen al heel lang in mijn atelier en lijken zich nog steeds wonderlijker te ontwikkelen. Bij de bloemen heb ik gelet op grote verschillen. Dat vind ik

spannend om naar te kijken.

Mijn start met olieverf in 2001 vraagt ook om een aardappel. Een meerkoppige groene aardappel, met iets schildpadachtigs, houdt me glacerend in de ban. Twee kleine werkjes met aardappels en veel lucht, ontstaan.

Tekst: Dina Belga
 Tekstcorrectie: Noud van Swaaij
 Computerondersteuning: Ed Ubels

Wagenborgen 13 april 2001.

PS.

Regelmatig heb ik nagedacht over de aquarel: *“Knollen”*, die gestart is in 1999. Via schetsen heb ik gekeken of er een omgeving bij moest komen. In 2001 heb ik besloten dat het alleen knollen blijven. In mijn atelier liggen zoveel gekiemde aardappels, dat het moeilijk is om te kiezen. Het wordt een gevarieerd geheel.

Via burens kreeg ik een bijzondere aardappel met ‘jonkies’ in de open ‘buik’. Deze staat onderaan de aquarel.

Aardappel: “Bloeiend” is een opdracht van mensen uit west-Nederland, die iets over me gelezen hadden in de Telegraaf. Via het NIVAA kwamen ze bij mij terecht.

Aardappel: “Pittig Paars” is een opdracht voor een kwekersvereniging. Een kado voor een aardappelrelatie in het buitenland.

“Smile” is een aquarel in wording, evenals het ras. Deze aardappel glimlacht naar je, vind ik.

De rassen van Boerhave zullen in een aquarel verwerkt worden. Ik hoop deze opdracht af te krijgen voor de expositie in het Veenkoloniaal museum afgelopen is. Nu bestaat deze aquarel vaag in mijn gedachten.

10 september 2001

“Smile”

“Knollen”

Lijst van afbeeldingen

Blz.	Titel	Techniek	Jaar	Formaat
3	'8 aardappels, Nicola'	aquarel	1991	14.5x 21 cm
3	'Aardappels, Nicola groepje'	aquarel	1991	30 x 40 cm
3	'Uitgelopen aardappels' (Nicola)	aquarel	1991	64 x 69 cm
3	'Aardappelzetmeelkorrels/planeten' (vierluik)	aquarel	1992	(4x) 32 x 34.5 cm
3	'Aardappelzetmeelkorrels/glad' (vierluik)	aquarel	1992	(4x) 32 x 34.5 cm
4	'Aardappelzetmeelkorrels/ruw (vierluik)	aquarel	1992	(4x) 32 x 34.5 cm
3	'Aardappelblad' (vierluik)	aquarel	1992	(4x) 32 x 34.5 cm
3	Aardappel: "'Bintje' (lichtkiem) hertengewei	aquarel	1994	20 x 12 cm
3	Aardappel: "'Bintje' (donkerkiem) met 7 uitlopers	aquarel	1994	20 x 12 cm
3	Aardappel: "'Bintje' (donkerkiem) met 10 uitlopers	aquarel	1994	20 x 12 cm
4	'Aardappelzetmeelkorrels'	aquarel	1994	70 x 100 cm
4	Aardappel: "Nicola"	aquarel	1997	32 x 34.5 cm.
4	Aardappel: "Texelster"	aquarel	1997	32 x 34.5 cm.
4	Aardappel: "Koopmans Blauwe"	aquarel	1997	32 x 34.5 cm.
4	Aardappel: "Irene"	aquarel	1997	32 x 34.5 cm.
4	Aardappel: "Escort"	aquarel	1997	32 x 34.5 cm.
4	Aardappel: "Bintje"	aquarel	1997	32 x 34.5 cm.
4	Aardappel: "Eigenheimer"	aquarel	1997	32 x 34.5 cm.
4	Aardappel: "Bildstar"	aquarel	1997	32 x 34.5 cm.
4	Aardappel: "Amadeus"	aquarel	1997	32 x 34.5 cm.
4	"Van Zeferine Drouhin tot Eigenheimer"	aquarel	1997	19 x 29 cm.
5	"Aardappelzitten"	aquarel	1997	19 x 29 cm.
5	Aardappel: "Eigenheimer in Limburg"	aquarel	1997	29 x 19 cm.
5	'Zweefkippen'	aquarel	1997	64 x 69 cm
5	"Aardappel tulp"	aquarel	1997	20 x 12 cm
5	"Aardappel eiland"	aquarel	1997	19 x 29 cm
5	"Tulpen aardappel"	aquarel	1997	20 x 12 cm
5	Aardappel : "Aqua"	aquarel	1997	19 x 29 cm
6	"Kanjertulpen"	aquarel	1997/98	19 x 29 cm
5	"Aardappelkistje" droog (Bildstar, Kanjer, Kantara, Woudster)	aquarel	1997	25 x 25 cm
5	"Aardappelkistje" nat (Kanjert, Kardent, Woudster, Karakter)	aquarel	1997	25 x 25 cm
6	Aardappel: "Montana"	aquarel	1998	30 x 40 cm
6	Aardappel: "Feska"	aquarel	1998	30 x 40 cm
6	Roos: "Tina" en Aardappel "Picasso"	aquarel	1997/99	19 x 29 cm
6	"Chitwooddi" (aardappelziekte op sterk water)	aquarel	1998	12 x 20 cm
6	"Aardappelziekte op sterk water" (2x roodrot, popperig, cistes, wratziekte)	aquarel	1998	20 x 60 cm
6	"Gezinsportret": Aardappel "Picasso" Roos "Sonja" Rozen "Queen Elizabeth"	aquarel	1998	57 x 77 cm
7	Aardappel: "Apriori"	aquarel	1998	30 x 40 cm
7	"Aardappelkweekbedrijf"	aquarel	1998	20 x 76 cm
7	Aardappel: "'Bimonda"	aquarel	1998/99	20 x 37 cm
7	Aardappel: "'Divina"	aquarel	1998/99	20 x 37 cm
7	Aardappel: "Mondial"	aquarel	1998/99	20 x 37 cm
7	Aardappel: "'Fabula"	aquarel	1998/99	20 x 37 cm
7	"Ode aan de Noordoostpolder" zomer	aquarel	1999	57 x 77 cm
7	"Ode aan de Noordoostpolder" winter	aquarel	1999	57 x 77 cm
8	Aardappel: "Seresta"	aquarel	1999	50x 35 cm
8	Aardappelbloemen	aquarel	1999	47 x 34 cm
8	Aardappel: "Ufo's"	aquarel	1999	31 x 22 cm
8	Aardappel: "Eilandkrokodil"	aquarel	1999	32 x 24 cm
8	Aardappel: "Producent en Provita"	aquarel	1999	21 x 38 cm
8	"Aardappels, 5 oude"	aquarel	2000	21 x 30 cm
8	Aardappel: "Denise, Florissant, Daniëlle"	aquarel	2000	32 x 34.5 cm
8	Aardappel: "Bloemen, blad, zaadbol" (Daniëlle)	aquarel	2000	12 x 20 cm
8	Aardappel: "Exquisa"	aquarel	2000	32 x 34.5 cm.
8	Aardappel: "Turbo"	aquarel	2000	32 x 34.5 cm.
8	Aardappel: "Agria"	aquarel	2000	32 x 34.5 cm.
8	Aardappel: "Redstar"	aquarel	2000	32 x 34.5 cm.
8	Aardappel: "Milva"	aquarel	2000	32 x 34.5 cm.
9	Aardappel: "Lekkerlander"	aquarel	2000	32 x 34.5 cm.
9	Aardappel: "Accent"	aquarel	2000	32 x 34.5 cm.
9	Aardappeltulpen	aquarel	2000	32 x 16.5 cm
9	Aardappel variatie	aquarel	2000	32 x 34.5 cm
9	Aardappels: "Uitgegroeid"	aquarel	2001	34.5 x 22 cm
9	Aardappel: "7 koppige schildpad"	olieverf op paneel	2001	21 x 21 cm
9	Aardappel: "Luchtig"	olieverf op paneel	2001	21 x 13 cm
9	Aardappel: "Bloemig"	olieverf op paneel	2001	13 x 21 cm
9	Aardappel: "Bloeiend"	aquarel	2001	15 x 20 cm
9	Aardappel: "Pittig Paars"	aquarel	2001	12 x 20 cm
10	"Smile"	aquarel	in ontwikkeling	57 x 76 cm
10	"Knollen"	aquarel	2001	57 x 76 cm

Over Dina Belga

Geboren in 1956 te Roderwolde.

Opleidingen: 1976 tot 1981 de vrije afdeling, tekenen, schilderen en grafiek, Academie voor Beeldende Kunsten "Minerva", te Groningen. Docenten: M. Tissing, W. Voet, F. Haanstra, B. van Voorn, M. Röling, D. Kraaypoel.

1981 tot 1984 de 1^e graads opleiding tekenen en kunstgeschiedenis, ABK "Minerva", Groningen.

Exposities, een keuze.

- 1981 Examen expositie ABK "Minerva", Galerie Laverman, Groningen.
Galerie plein 7, Amsterdam.
Museum Johannes Hersel, Joure.
- 1982 Pictura, Groningen, grafiek uit Groningen, groeps.
- 1986 Galerie Het Soephuis, Groningen, opgenomen in de stock.
- 1990 Galerie Little Dipper, Onderdendam.
- 1994 Galerie Molen Adam, Delfzijl
Nicasiuszaal, keyzerlei, Antwerpen, België, groeps.
De Tuingalerie, Dedemsvaart, bij de Mien Ruys tuinen
Rotary club kunstveiling, Dedemsvaart.
- 1995 De Tuingalerie, Dedemsvaart.
Pictura, Groningen.
Aangesloten bij het agentschap International Fabric Design, Helmond, met werk vertegenwoordigd op internationale beurzen.
- 1996 Galerie De Dilcht, Haren.
Gallery Art Show, stand Pictura, Martinihal, Groningen.
Kunst aan de Kust, Delfzijl.
Opdracht voor een bijdrage aan de "Wapperkunstgalerie" op de dijk in Delfzijl: Rozenvlag.
- 1997 Galerie Atelier Herestraat 7, Grijskerk.
Galerie 1901, Sneek.
Natuurmuseum, Groningen: "Vroeg Voorjaar".
Stichting Beeldende Kunst, Veendam.
Galerij van de Lawei, Drachten.
Groei en Bloei (KNTP 125 jaar) manifestatie, veilinghal, Aalsmeer.
- 1998 Galerie Wilgenheerd, Wehe den Hoorn.
Natuurmuseum, Groningen: "Roos".
"Sail", Delfzijl.
- 1999 Galerie R.A.R., Spijkenisse. Galerie Brink 7, Yde.
Aubenas, Frankrijk, uitwisseling Europese Stedenbond, 6 kunstenaars uit Delfzijl afgevaardigd.
Kunst in de Kas, Klazinaveen, met staatssecretaris Mevr. Faber.
- 2000 Wereld Aardappel manifestatie, Emmeloord.
ABN AMRO de maand van de boer, expositie en aankoop van de prijs voor de aangesloten kantoren.
Galerie Loes Koster, Muntendam.
- 2001 Museum & Galerie Rob Møhlmann, Venhuizen, 4e Onafhankelijke Realisten Tentoonstelling 2001.
Veenkoloniaal Museum, Veendam. 'Schillen of Schilderen' 10 jaar aardappelkunst van Dina Belga (70 werken). Van 20 oktober 2001 t/m 1 maart 2002.

Aangekocht door, of in opdracht gewerkt voor:

- Diaconessen ziekenhuis, Groningen.
- Katten Kabinet, Amsterdam
- Nederlands Instituut voor Koolhydraat Onderzoek, T.N.O., Groningen.
- Tuinarchitect, publicist Klaas T. Noordhuis, Leens
- AVEBE, Veendam aardappelkweekinstituut KARNA, Valtermond
- Rabobank, Delfzijl
- Stokman Rozen, Aalsmeer
- Noordam Roses, Aalsmeer
- Stewo, Zwitserland
- ABN AMRO
- Gemeente Delfzijl
- Hilbrands Laboratorium voor Bodemziekten, Assen
- Aardappelveredelingsbedrijf D. Biemond, Eenrum
- Bouwteam Hetteema pootaardappelexport, Emmeloord
- Sloots Solanum B.V., Annerveenschekanaal.
- Aardappelwereld, Den Haag
- HZPC, Joure
- Drents Groningse Aardappelkwekers

Publicaties:

- 1989 Boek illustraties "Rowol toendertied".
- 1996 Galerie manifestatie Noord Nederland, met kunstwerk afgebeeld in de catalogus.
"Kunst aan de Kust" boek uitgave Culturele Raad, Delfzijl, Beeldende kunstenaars in en om Delfzijl.
"Rozenquarellen van Dina Belga: Ingrid Goovaerts, kunsthistorica Centraal Museum, Utrecht.
- 1997 "Rozenbulletin", artikel van Prof. Dr. A. Sassen, over het rozenschilderwerk van Dina Belga, uitgave van de Nederlandse Rozenvereniging.
Onthulling van de Rozenvlag door dr., ing. G. Koning, directeur van de Groninger Zeehavens, Kleurenfoto en artikel in regio krant.
- 1998 "Beelden van Groningen", artikel met foto, rubriek waarin kunstenaars worden voorgesteld, Drents Groningse Dagbladen.
"De Roos heeft veel gezichten", Leeuwarder Courant, kleurenpagina, n.a.v. de rozenexpositie in het Natuurmuseum, Groningen; Jeanette Stuurup.
"Informa" maandblad van de AVEBE (aardappelzetmeel industrie) Kwekers en toezichhouders gehuldigd" artikel met foto overhandiging van relatiegeschenken gemaakt door Dina Belga.
"Het Landbouwblad" FLTO, "Solanum Tuberosum als landjuweel" Wouter Mooy, artikel met foto n.a.v. de kunst en aardappel manifestatie in de Kollumerwaard.
- 1999 "Hetteema Contact", "Ode aan de Noordoostpolder", artikel met kleurenfoto, overhandiging van de opdracht van het Bouwteam van het kweekbedrijf van Hetteema, handelshuis, export van aardappels, Emmeloord.
"Kunst uit Delfzijl naar Frankrijk", regiokrante, artikel met kleurenfoto.
"Aardappelwereld", cover ontwerp en 2 pagina's artikel met kleurenfoto's, "De aardappel als inspiratiebron voor aquarellen", hoofdredacteur M. van Delft.
"Kunst aan de Kust", Buitenbeelden in en om Delfzijl, Boekuitgave van de Culturele Raad, Wapperkunst kleurenfoto en toelichting op de rozenvlag, Erik R. Bouwman, Carolien ten Bruggencate.
- 2000 Kalender: "Kunst en Aardappel", NIVAA, Den Haag
Presentatie: "Kunst en Aardappel" beursnummer Aardappelwereld, Potato 2000, Emmeloord.
- 2001 "Afscheid Ir. J. P. van Loon", artikel Aardappelwereld, afbeelding afscheidsgeschenk, een schilderij van Dina Belga.
De Telegraaf (8 maart): "Piepers in de kunst", Sylvia Borger.
Catalogus "Realisten 2001" Bij de 4e ORT in Museum Møhlmann te Venhuizen, uitgeverij van Soeren & Co, Amsterdam
Veenkoloniale Volksalmanak, Veenkoloniaal Museum, 8 pagina's de expositie 'Schillen of Schilderen' 10 jaar aardappelkunst van Dina Belga, Friggo Visser.
CdRom 'Schillen of Schilderen', eigen uitgave n.a.v. de expositie 'Schillen of Schilderen' 10 jaar aardappelkunst van Dina Belga

Radio interviews:

- 1995 Radio Noord, met Kirsten Kleinsma een gesprek over vooral het rozenwerk.
- 1997 Radio Noord, Het cultuur programma van Arno van der Heyden, n.a.v. de expositie: "Van Zeferine Drouhin tot Eigenheimer", Stichting Beeldende Kunst, Veendam.
Radio Drenthe, Dick Blancke, cultuurprogramma, locatie: expositie "Roos" Natuurmuseum, Groningen.

TV:

- 1997 TV Noord Schilderend in het Rosarium, Winschoten.
2000 TV Noord, Podium Noord, opnamen in atelier en woning.
2001 TV Noord, Podium Noord, "Tijd", Molen Adam Delfzijl, aardappelwerk in beeld.

Overige werkzaamheden:

- 1981-1985 Lid van het GKK.
1996-1999 Oprichter en secretaris van de Stichting "cult-U-droom", netwerkgroep van mensen uit het bedrijfsleven, provinciaal bestuur, natuur, educatie, muziek en beeldende kunst.
1990-2000 Eigen uitgaven van kunstkaarten in kleine oplages.
2000 "Open Huis", bij de kunstenaar, eens per maand (eerste zaterdag middag 1300- 1700 uur), zelf alvast gestart. Plan hiervoor ingediend voor het Regio Cultuurplan Noord, het aantrekken van Cultuurtourisme, samen met Erfgoed logies
1998-2000 Namens de Beeldende Kunstenaars, de organisatie voor Potato 2000, Emmeloord.

Prijs:

- 2001 "De vergulde pieper", NIVAA, Den Haag, voor: "Kunst en Aardappel".

Sponsoring:

- 2000 NIVAA, Den Haag, is hoofdsponsor van Kunst en Aardappel, op Potato 2000, Emmeloord, de vakbeurs, 12 beeldende kunstenaars en 5 haiku dichters exposeren op de beurs, ook wordt er van hun werk een kalender uitge-